

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПОЛТАВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра економіки та міжнародних економічних відносин

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Економічна діагностика

освітньо-професійна програма Економіка підприємства
спеціальність 051 Економіка
галузь знань 05 Соціальні та поведінкові науки
освітній ступінь магістр

Навчально-науковий інститут економіки, управління, права та
інформаційних технологій

Полтава 2021 р.

Опис навчальної дисципліни та інформація про розробника

Назва навчальної дисципліни	«Економічна діагностика»
Назва структурного підрозділу	Кафедра економіки та міжнародних економічних відносин
Контактні дані розробників, які залучені до викладання	Викладач: Пантелеймоненко Андрій , д.е.н., професор Контакти: ауд. 420, навчальний корпус № 4 e-mail: panteleimonenko.andrii@pdaa.edu.ua , тел.: 0509423619, сторінка викладача: https://www.pdaa.edu.ua/people/panteleymone-nko-andriy-oleksiyovych
Рівень вищої освіти	Другий (магістерський) рівень
Спеціальність	051 Економіка

Заплановані результати навчання:

Мета вивчення навчальної дисципліни «Економічна діагностика» – формування у студентів теоретичних знань і практичних навиків щодо визначення об’єктивного стану обраних параметрів підприємства стосовно відповідності поставленим цілям і завданням, вивчення відхилень від нормального стану об’єкта діагностування, причин цих відхилень, тривалості їх протікання, їх інтерпретація для формування висновків і рекомендацій.

Основні завдання навчальної дисципліни «Економічна діагностика»: поглиблення знань студентів в галузі економіки та управління економічними процесами; розвиток аналітичних здібностей; формування практичних навичок управління; формування у студентів сучасного економічного мислення.

Компетентності:

загальні:

ЗК 2. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК 8. Здатність проводити дослідження на відповідному рівні.

спеціальні (фахові, предметні):

СК 1. Здатність застосовувати науковий, аналітичний, методичний інструментарій для обґрунтування стратегії розвитку економічних суб’єктів та пов’язаних з цим управлінських рішень.

СК 3. Здатність збирати, аналізувати та обробляти статистичні дані, науково-аналітичні матеріали, які необхідні для розв’язання комплексних економічних проблем, робити на їх основі обґрунтовані висновки.

СК 4. Здатність використовувати сучасні інформаційні технології, методи та прийоми дослідження економічних та соціальних процесів, адекватні встановленим потребам дослідження.

СК 6. Здатність формулювати професійні задачі в сфері економіки та розв’язувати їх, обираючи належні напрями і відповідні методи для їх розв’язання, беручи до уваги наявні ресурси.

Програмні результати навчання:

ПРН 8. Збирати, обробляти та аналізувати статистичні дані, науково-аналітичні матеріали, необхідні для вирішення комплексних економічних завдань.

ПРН 9. Приймати ефективні рішення за невизначених умов і вимог, що потребують

застосування нових підходів, методів та інструментарію соціально-економічних досліджень.

ПРН 18. Робити обґрунтовані висновки за результатами наукових та прикладних досліджень, презентувати результати.

Програма навчальної дисципліни

Тема 1. Економічна діагностика: сутність, мета, завдання, етапи, інструментарій

Тема 2. Діагностика конкурентного середовища підприємства

Тема 3. Діагностика конкурентоспроможності підприємства та його продукції

Тема 4. Оцінка вартості підприємства як цілісного майнового комплексу

Тема 5. Діагностика потенціалу підприємства

Тема 6. Управлінська діагностика

Тема 7. Фінансова діагностика

Тема 8. Діагностика економічної культури підприємства

Трудовіткість:

Загальна кількість годин 135 год

Кількість кредитів 4,5.

Форма семестрового контролю екзамен

Структура (тематичний план) навчальної дисципліни

Назви тем	Кількість годин							
	денна форма 051ЕКОН_мд_2021				Заочна форма 051ЕКОН_мз_2021[1](Л.Н.)			
	усього	у тому числі			усього	у тому числі		
		л	п	с.р.		л	п	с.р.
Тема 1. Економічна діагностика: сутність, мета, завдання, етапи, інструментарій	16	4	2	10	11	2	2	7
Тема 2. Діагностика конкурентного середовища підприємства	14	2	2	10	11	2	2	7
Тема 3. Діагностика конкурентоспроможності підприємства та його продукції	11	2	2	7	8	-	-	8
Тема 4. Оцінка вартості підприємства як цілісного майнового комплексу	12	2	2	8	8	-	-	8
Тема 5. Діагностика потенціалу підприємства	18	4	4	10	12	2	2	8
Тема 6. Управлінська діагностика	18	4	4	10	10	2	-	8
Тема 7. Фінансова діагностика	18	4	4	10	8	-	-	8
Тема 8. Діагностика економічної безпеки підприємства	14	2	2	10	8	-	-	8
Тема 9. Діагностика економічної культури підприємства	14	2	2	10	9	2	-	7
Індивідуальні завдання: або (у т. ч. індивідуальні завдання)	-	-	-	-	50	-	-	50
Усього годин	135	26	24	85	135	10	6	119

1. Поточний контроль

1.1. Опитування.

Шкала та критерії оцінювання

успішності здобувачів вищої освіти ступеня магістр - 051ЕКОН_мд_2021

Шкала оцінювання, бали	Характеристика критерію	Опис критерію
3	Високий рівень досягнення результатів навчання	Здобувач вищої освіти продемонстрував високий рівень володіння методологічними основами наукових досліджень в економіці, виявив відповідний рівень знання економічних процесів як об'єктів наукових досліджень, методів і методик для побудови моделей розвитку економічної сфери: відповідно до змісту дисципліни повно і правильно визначив сутність процесів і явищ, обґрунтував відповідь, виявив навички ведення аргументованої полеміки, здійснив всі розрахунки точно і правильно, зробив висновки за кожним з блоків аналітичного завдання та узагальнює матеріал в цілому
2	Достатній рівень досягнення результатів навчання	Здобувач вищої освіти продемонстрував рівень володіння методологічними основами наукових досліджень в економіці вище мінімально необхідного, виявив відповідний рівень знання економічних процесів як об'єктів наукових досліджень, методів і методик для побудови моделей розвитку економічної сфери: відповідно до змісту дисципліни правильно визначив сутність процесів і явищ, обґрунтував відповідь, здійснив розрахунки та зробив висновки за кожним з блоків аналітичного завдання, однак у відповідях і розрахунках припускається неістотних помилок
1	Середній рівень досягнення результатів навчання	Здобувач вищої освіти продемонстрував мінімально необхідний рівень володіння методологічними основами наукових досліджень в економіці, виявив відповідний рівень знання економічних процесів як об'єктів наукових досліджень, методів і методик для побудови моделей розвитку економічної сфери: відповідно до змісту дисципліни довів факт володіння основами економічних знань, правильно визначив сутність процесів і явищ, здійснив найпростіші розрахунки та зробив висновки на рівні констатації отриманого результату
0	Низький рівень досягнення результатів навчання	Здобувач вищої освіти не продемонстрував володіння методологічними основами наукових досліджень в економіці, не виявив знання економічних процесів як об'єктів наукових досліджень, методів і методик для побудови

		моделей розвитку економічної сфери: не готовий до відповіді, неспроможний висвітлити питання (або питання висвітлені неправильно, безсистемно, з грубими помилками), не виявляє ознак розуміння основної суті питань, не може зробити найпростіші розрахунки, висновки та узагальнення;
--	--	---

1.2. Виконання вправ на практичних заняттях

Шкала та критерії оцінювання

успішності здобувачів вищої освіти ступеня магістр - 051ЕКОН_мд_2021

Шкала оцінювання, бали	Характеристика критерію	Опис критерію
3	Високий рівень досягнення результатів навчання	Знання здобувача вищої освіти є глибокими, міцними, системними, що дозволяє демонструвати результати навчання для виконання творчих завдань; навчальна діяльність позначена вмінням самостійно оцінювати різноманітні ситуації, явища, факти, виявляти і відстоювати особисту позицію (90-100 % правильно виконаних тестових завдань)
2	Достатній рівень досягнення результатів навчання	Здобувач вищої освіти знає істотні ознаки понять, явищ, зв'язки між ними, вміє пояснити основні закономірності, що дозволяє демонструвати результати навчання в стандартних ситуаціях; володіє розумовими операціями (аналізом, абстрагуванням, узагальненням тощо), вміє робити висновки, виправляти допущені помилки. Проте бракує власних суджень (74-89 % правильно виконаних тестових завдань)
1	Середній рівень досягнення результатів навчання	Здобувач вищої освіти засвоїв основний навчальний матеріал, що дозволяє демонструвати результати навчання за зразком; володіє елементарними вміннями навчальної діяльності (60-73 % правильно виконаних тестових завдань)
0	Низький рівень досягнення результатів навчання	Здобувач вищої освіти має початкові уявлення про предмет вивчення, що забезпечує лише фрагментарне досягнення результатів навчання (0-59 % правильно виконаних тестових завдань)

1.3. Розв'язування тестів

Шкала та критерії оцінювання

успішності здобувачів вищої освіти ступеня магістр - 051ЕКОН_мд_2021

Шкала оцінювання, бали	Характеристика критерію	Опис критерію
9	Високий рівень досягнення результатів навчання	Знання здобувача вищої освіти є глибокими, міцними, системними, що дозволяє демонструвати результати навчання для виконання тестових завдань; навчальна діяльність позначена вмінням самостійно оцінювати різноманітні ситуації, явища, факти.
6	Достатній рівень досягнення результатів навчання	Здобувач вищої освіти знає істотні ознаки понять, явищ, зв'язки між ними, вміє пояснити основні закономірності, що дозволяє демонструвати результати навчання в стандартних ситуаціях; володіє розумовими операціями (аналізом, абстрагуванням, узагальненням тощо), вміє робити висновки.
3	Середній рівень досягнення результатів навчання	Здобувач вищої освіти засвоїв основний навчальний матеріал, що дозволяє демонструвати результати навчання за зразком; володіє елементарними вміннями навчальної діяльності
0	Низький рівень досягнення результатів навчання	Здобувач вищої освіти має початкові уявлення про предмет вивчення, що забезпечує лише фрагментарне досягнення результатів навчання

1.4. Контрольна робота

Шкала та критерії оцінювання

успішності здобувачів вищої освіти ступеня магістр - 051ЕКОН_мд_2021

Шкала оцінювання, бали	Характеристика критерію	Опис критерію
9	Високий рівень досягнення результатів навчання	Здобувач вищої освіти підтверджує здобуття ним програмних результатів навчання на рівні, що перевищує мінімально необхідний: обсяг виконаних завдань становить 90-100 % від загального обсягу
6	Достатній рівень досягнення результатів навчання	Здобувач вищої освіти підтверджує здобуття ним програмних результатів навчання на рівні, що перевищує мінімально необхідний: обсяг виконаних завдань становить 71-90 % загального обсягу
3	Середній рівень досягнення результатів навчання	Здобувач вищої освіти підтверджує здобуття ним програмних результатів навчання на мінімально необхідному рівні: обсяг виконаної роботи становить 50-70 % загального обсягу
0	Низький рівень досягнення результатів навчання	Здобувач вищої освіти не підтверджує здобуття ним програмних результатів навчання: обсяг виконаних завдань становить менше 50 % від загального обсягу

1.5. Тези доповіді на конференцію
Шкала та критерії оцінювання
 успішності здобувачів вищої освіти ступеня магістр - 075 МАР_мд_2021

Шкала оцінювання, бали	Характеристика критерію	Опис критерію
8	Високий рівень досягнення результатів навчання	Здобувач вищої освіти підтверджує здобуття ним програмних результатів навчання на рівні, що перевищує мінімально необхідний: проблема, яка розглядається в тезах, викладена повно, послідовно, логічно; список джерел інформації містить 4-5 найменувань (зазначені найновіші публікації провідних вітчизняних та іноземних науковців); оформлення документа відповідає стандарту, презентація наявна і повністю висвітлює досліджувану тему, здобувач при захисті демонструє повне засвоєння матеріалу
5	Достатній рівень досягнення результатів навчання	Здобувач вищої освіти підтверджує здобуття ним програмних результатів навчання на рівні, що перевищує мінімально необхідний: тема тез викладена правильно, матеріал реферування відповідає вимогам щодо повноти та логіки викладу матеріалу; список джерел інформації містить 4-5 найменувань, в оформленні документа наявні некритичні порушення, презентація висвітлює предмет аналізу, але має вади недостатньої конкретизації матеріалу, при захисті здобувач достатньою мірою володіє матеріалом за темою
2	Середній рівень досягнення результатів навчання	Здобувач вищої освіти підтверджує здобуття ним програмних результатів навчання на мінімально необхідному рівні: тема тез розкрита правильно, але з порушеннями вимог щодо повноти та логіки викладу матеріалу; список джерел інформації містить 4-5 найменувань навчальної літератури, в оформленні документа наявні некритичні порушення, презентація відсутня або не висвітлює предмет аналізу у повному обсязі, при захисті здобувач не повною мірою володіє матеріалом за темою
0	Низький рівень досягнення результатів навчання	Здобувач вищої освіти не підтверджує здобуття ним програмних результатів навчання: тема тез не розкрита, список використаної літератури містить менше 2 наукових джерел, оформлення документа здійснено з критичними порушеннями, презентація відсутня, здобувач відмовляється від захисту

1. Поточний контроль

1.1. Опитування.

Шкала та критерії оцінювання

успішності здобувачів вищої освіти ступеня магістр - 051ЕКОН_мз_2021[1](Л.Н.)

Шкала оцінювання, бали	Характеристика критерію	Опис критерію
4	Високий рівень досягнення результатів навчання	Здобувач вищої освіти продемонстрував високий рівень володіння методологічними основами наукових досліджень в економіці, виявив відповідний рівень знання економічних процесів як об'єктів наукових досліджень, методів і методик для побудови моделей розвитку економічної сфери: відповідно до змісту дисципліни повно і правильно визначив сутність процесів і явищ, обґрунтував відповідь, виявив навички ведення аргументованої полеміки, здійснив всі розрахунки точно і правильно, зробив висновки за кожним з блоків аналітичного завдання та узагальнює матеріал в цілому
3	Достатній рівень досягнення результатів навчання	Здобувач вищої освіти продемонстрував рівень володіння методологічними основами наукових досліджень в економіці вище мінімально необхідного, виявив відповідний рівень знання економічних процесів як об'єктів наукових досліджень, методів і методик для побудови моделей розвитку економічної сфери: відповідно до змісту дисципліни правильно визначив сутність процесів і явищ, обґрунтував відповідь, здійснив розрахунки та зробив висновки за кожним з блоків аналітичного завдання, однак у відповідях і розрахунках припускається неістотних помилок
2	Середній рівень досягнення результатів навчання	Здобувач вищої освіти продемонстрував мінімально необхідний рівень володіння методологічними основами наукових досліджень в економіці, виявив відповідний рівень знання економічних процесів як об'єктів наукових досліджень, методів і методик для побудови моделей розвитку економічної сфери: відповідно до змісту дисципліни довів факт володіння основами економічних знань, правильно визначив сутність процесів і явищ, здійснив найпростіші розрахунки та зробив висновки на рівні констатації отриманого результату
0	Низький рівень досягнення результатів навчання	Здобувач вищої освіти не продемонстрував володіння методологічними основами наукових досліджень в економіці, не виявив знання економічних процесів як об'єктів наукових досліджень, методів і методик для побудови

		моделей розвитку економічної сфери: не готовий до відповіді, неспроможний висвітлити питання (або питання висвітлені неправильно, безсистемно, з грубими помилками), не виявляє ознак розуміння основної суті питань, не може зробити найпростіші розрахунки, висновки та узагальнення;
--	--	---

1.2. Виконання вправ на практичних заняттях

Шкала та критерії оцінювання

успішності здобувачів вищої освіти ступеня магістр - 051ЕКОН_мз_2021[1](л.н.)

Шкала оцінювання, бали	Характеристика критерію	Опис критерію
4	Високий рівень досягнення результатів навчання	Знання здобувача вищої освіти є глибокими, міцними, системними, що дозволяє демонструвати результати навчання для виконання творчих завдань; навчальна діяльність позначена вмінням самостійно оцінювати різноманітні ситуації, явища, факти, виявляти і відстоювати особисту позицію (90-100 % правильно виконаних тестових завдань)
3	Достатній рівень досягнення результатів навчання	Здобувач вищої освіти знає істотні ознаки понять, явищ, зв'язки між ними, вміє пояснити основні закономірності, що дозволяє демонструвати результати навчання в стандартних ситуаціях; володіє розумовими операціями (аналізом, абстрагуванням, узагальненням тощо), вміє робити висновки, виправляти допущені помилки. Проте бракує власних суджень (74-89 % правильно виконаних тестових завдань)
2	Середній рівень досягнення результатів навчання	Здобувач вищої освіти засвоїв основний навчальний матеріал, що дозволяє демонструвати результати навчання за зразком; володіє елементарними вміннями навчальної діяльності (60-73 % правильно виконаних тестових завдань)
0	Низький рівень досягнення результатів навчання	Здобувач вищої освіти має початкові уявлення про предмет вивчення, що забезпечує лише фрагментарне досягнення результатів навчання (0-59 % правильно виконаних тестових завдань)

1.3. Розв'язування тестів

Шкала та критерії оцінювання

успішності здобувачів вищої освіти ступеня магістр - 051ЕКОН_мз_2021[1](л.н.)

Шкала оцінювання, бали	Характеристика критерію	Опис критерію
------------------------	-------------------------	---------------

10	Високий рівень досягнення результатів навчання	Знання здобувача вищої освіти є глибокими, міцними, системними, що дозволяє демонструвати результати навчання для виконання тестових завдань; навчальна діяльність позначена вмінням самостійно оцінювати різноманітні ситуації, явища, факти.
7	Достатній рівень досягнення результатів навчання	Здобувач вищої освіти знає істотні ознаки понять, явищ, зв'язки між ними, вміє пояснити основні закономірності, що дозволяє демонструвати результати навчання в стандартних ситуаціях; володіє розумовими операціями (аналізом, абстрагуванням, узагальненням тощо), вміє робити висновки.
3	Середній рівень досягнення результатів навчання	Здобувач вищої освіти засвоїв основний навчальний матеріал, що дозволяє демонструвати результати навчання за зразком; володіє елементарними вміннями навчальної діяльності
0	Низький рівень досягнення результатів навчання	Здобувач вищої освіти має початкові уявлення про предмет вивчення, що забезпечує лише фрагментарне досягнення результатів навчання

1.4. Контрольна робота

Шкала та критерії оцінювання

успішності здобувачів вищої освіти ступеня магістр - 051ЕКОН_мз_2021[1](л.н.)

Шкала оцінювання, бали	Характеристика критерію	Опис критерію
30	Високий рівень досягнення результатів навчання	Здобувач вищої освіти підтверджує здобуття ним програмних результатів навчання на рівні, що перевищує мінімально необхідний: обсяг виконаних завдань становить 90-100 % від загального обсягу
20	Достатній рівень досягнення результатів навчання	Здобувач вищої освіти підтверджує здобуття ним програмних результатів навчання на рівні, що перевищує мінімально необхідний: обсяг виконаних завдань становить 71-90 % загального обсягу
10	Середній рівень досягнення результатів навчання	Здобувач вищої освіти підтверджує здобуття ним програмних результатів навчання на мінімально необхідному рівні: обсяг виконаної роботи становить 50-70 % загального обсягу
0	Низький рівень досягнення результатів навчання	Здобувач вищої освіти не підтверджує здобуття ним програмних результатів навчання: обсяг виконаних завдань становить менше 50 % від загального обсягу

11. Схеми нарахування балів з навчальної дисципліни

051ЕКОН_мд_2021

Назва теми	Форми контролю результатів навчання здобувачів вищої освіти						Разом
	Опитування	Виконання вправ на практичних заняттях	Розв'язування тестів	контрольна робота	рукопис тез доповіді на конференцію	Екзамен	
Тема 1. Економічна діагностика: сутність, мета, завдання, етапи, інструментарій	3	3	1				7
Тема 2. Діагностика конкурентного середовища підприємства	3	3	1				7
Тема 3. Діагностика конкурентоспроможності підприємства та його продукції	3	3	1				7
Тема 4. Оцінка вартості підприємства як цілісного майнового комплексу	3	3	1	4			11
Тема 5. Діагностика потенціалу підприємства	3	3	1				7
Тема 6. Управлінська діагностика	3	3	1				7
Тема 7. Фінансова діагностика	3	3	1				7
Тема 8. Діагностика економічної безпеки підприємства	3	3	1				7
Тема 9. Діагностика економічної культури підприємства	3	3	1	5			12
Рукопис тез доповіді на конференцію					8		8
Екзамен						20	20
Разом	27	27	9	9	8	20	100

Схеми нарахування балів з навчальної дисципліни

051ЕКОН_мз_2021[1](Л.Н.)

Назва теми	Форми контролю результатів навчання здобувачів вищої освіти					Разом
	Опитування	Виконання вправ на практичних заняттях	Розв'язування тестів	контрольна робота	Екзамен	
Тема 1. Економічна діагностика: сутність, мета, завдання, етапи, інструментарій	4	4	2			10
Тема 2. Діагностика конкурентного середовища підприємства	4	4	2			10
Тема 3. Діагностика конкурентоспроможності підприємства та його продукції						
Тема 4. Оцінка вартості підприємства як цілісного майнового комплексу						
Тема 5. Діагностика потенціалу підприємства	4	4	2			10
Тема 6. Управлінська діагностика	4	4	2			10
Тема 7. Фінансова діагностика						
Тема 8. Діагностика економічної безпеки підприємства						
Тема 9. Діагностика економічної культури підприємства	4	4	2			10
Контрольна робота				30		30
Екзамен					20	20
Разом	20	20	10	30	20	100

Рекомендовані джерела інформації

Основні

1. Атюшкіна В.В., Бурко Я.В., Галгаш Р.А. Економічна діагностика: навч. Посібник. К.: Аграр Медиа Груп, 2018. 234 с.
2. Бойко Р.В. Контроль і ревізія: навч. посіб., Центр. спілка спожив. т-в України, Львів : Вид-во Львів. торг.-екон. ун-ту, 2018. 371 с.
3. Ганін В.І. Кузнецова С.О., Клімович І.М., Обліково-аналітичне забезпечення стратегічного менеджменту: навч. посіб. Харків : Лідер, 2017. 264 с.
4. Кривов'язюк І. В. Економічна діагностика. 2-ге вид. [текст]: навч. посіб. К.: Центр учбової літератури, 2017. 456 с.

5. Пантелеймоненко А.О., Гончаренко В.В., Гончаренко Д.В. Особливості фінансового менеджменту в кредитних спілках: теоретичні аспекти. *Науковий вісник Полтавського університету економіки і торгівлі. Серія Економічні науки*. 2018. № 2(84). С. 87-94.
6. Посилкіна О. В., Світлична К. С. Економічна діагностика: навчальний посібник для студентів економічних спеціальностей. Харків: Вид-во НФаУ, 2017. 333 с.
7. Сарай Н.І. Економічна діагностика: Навчальний посібник для студентів спеціальності «Економіка підприємства» усіх форм навчання. Тернопіль: ТНЕУ, 2016. 165 с.

Допоміжні

1. Дашко І.М. Конкурентоспроможність підприємства: загальні риси та відмінності. *Сталий розвиток економіки*. 2016. № 1(30). С. 103-110.
2. Коваленко О.В., Зайцева М. О. Роль і місце економічної діагностики на підприємстві URL: <https://core.ac.uk/download/pdf/72005945.pdf>
3. Кузьмін О.Є Соціально-економічна діагностика в умовах європейського співробітництва: навч. посібн. Львів : Аудиторська група "Західна аудиторська група", 2018. 223 с
4. Лук'янова В.В. Лабунець О.О. Діагностика фінансового стану підприємства та шляхи його поліпшення. *Приазовський економічний вісник*. Випуск 2(07) 2018. С. 66-69.
5. Микитюк В.М. Основи економічного аналізу: навч.-метод. посібн. Житомир: Рута, 2018. 439 с.
6. Стеценко С.П. Сорокіна Л.В., Ізмайлова К.В. Фінансовий аналіз та економічна діагностика: навч. посібн. Київ: КНУБА, 2019. 159 с.
7. Теоретичні, методологічні та практичні аспекти конкурентоспроможності підприємств : монографія за загальною редакцією професора О.Г. Янкового. Одеса, Атлант, 2017. 514 с.

Інформаційні ресурси мережі Інтернет

1. buv.gov.ua/ - сайт бібліотеки ім. В.І. Вернадського
2. <http://www.rada.gov.ua/> - сайт Верховної Ради України
3. www.visnuk.com.ua – сайт журналу «Вісник податкової служби України»
4. http://lib.pdaa.edu.ua/mainlist?0=ip_login_no_cache%3D1fbd2afb8102898f7bf8a0d0335899 94 електронна бібліотека ПДАА
5. Господарський кодекс України від 16.01.2003. № 436-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/436-15#Text>